

Samo ena okolnost je, ki bi mogla to preprečiti. Vprašanje je namreč, ako je ta morski preliv že v tem času prost ledu; ako je torej morska ožina še zamrznjena, potem seveda Roždestvenski ne more računati z njo, ako se namerava že v kratkem napotiti v Vladivostok. V tem slučaju mu potemtakem preostajata samo dve poti — korejska morska ožina in preliv Tsugaru. In v bližini enega izmed teh prelivov se mora vneti odločilna pomorska bitka!

Vzrok, da je admiral Roždestvenski tako dolgo ostal v zalivu Kamrank, je baje ta, ker je čakal tam na tretje brodovje pod admiralom Nebogatov. Pariški listi pa sedaj poročajo, da se je admiralu Nebogatovu, kakor javljajo najnovejše vesti z otokov Sunda, prigodila neka nezgoda. Brodovje vsled tega ni moglo v določenem času dospeti v zaliv Kamrank, kjer je nanje čakal admiral Roždestvenski. Podrobnosti o nezgodi so znane v vladnih krogih, ki jih pa prikrivajo javnosti.

Politični ogled.

Državni zbor bo začel zopet dne 3. maja zborovati. Važno bo to zborovanje za Jugoslovane zaradi tega, ker pride na vrsto tudi italijansko vseučiliščno vprašanje. Ministrski predsednik baron Gauč še vedno ni popolnoma zdrav. Z gotovostjo se glasi med poslanci, da bode večina ministrov-uradnikov odstopila in da se nadomestijo z ministri iz vrst poslancev. Štajerska poslanca grof Stürgh in dr. Deršata z vso gotovostjo računata, da postaneta ministra. Če se to zgodi, bomo imeli štajerski Slovenci zopet veliko pretrpeti. Jugoslovanski poslanci bi se naj vendar enkrat odločno postavili, da dobijo ministrski sedež, naj potem na njem sedi Slovenec ali Hrvat, Štajerc ali Kranjec.

Nemški štajerski kmetje, ki so združeni v kat. kmetemskem društvu, so imeli dne 25. t. m. v Gradcu veliko zborovanje, na katerem je društvo poročalo o svojem delovanju. Društvo šteje blizu 35.000 udov in še vedno napreduje. Katoliška kmetška zavednost se med nemškimi kmeti veselo širi. Mnogi so obrnili hrbet bauernbündlarjem, ki zavzemajo med nemškimi kmeti isto stališče kakor med nami štajercijanci. Pravijo, da ljubijo kmeta, v resnici pa ga samo naganjajo v kremplje tržanov in meščanov, da kmete oskubijo. Najlepše uspeva katoliškemu kmetemskemu društvu velika lastna hranilnica v Gradcu. Vodja katoliških nemških kmetov državni poslanec Hagenhofer je zaključil zborovanje z besedami: Držimo se gesla: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega. A z a b t e v a j m o tudi, da se bo dalo kmetom, kar je kmetovo!

Kreta hoče biti grška. Kreta je po zadnjem velikem uporu l. 1898 sicer še morala priznavati turško nadvlado, a čutila je grški. Saj je tudi nadkomisar na Kreti bil grški princ Jurij. V zadnjem času pa se je hotela popolnoma javno in veljavno priklopiti h grškemu kraljestvu. Princ Jurij je obiskal vse merodajne vlasti, naj dovolijo združenje z Grško. A niso dovolile. Zdaj so si Krečani pomagali sami. V svojem deželnem zboru so proglasili, da se združijo z Grško ter naprosili princa Jurija, naj to naznani vsem vevlastim. Princ Jurij je to tudi gotovo storil, toda vevlastim se ne mudi tako kakor Krečanom. Vse pozorno pričakuje, kaj bodo vevlasti odgovorile in kaj bo rekla Turčija.

Dopisi.

Kamnica pri Mariboru. (Občinske volitve.) Dolgo let so pri nas vladali mariborski meščani, ki imajo tukaj nekaj vinogradov. Slednjič je vendar pošla potrpežljivost domačinom, da bi še nadalje gledali, kako gospodarijo tujei z njihovim denarjem in jih komandirajo. Zato so zahtevali kot pravični možje, da se mesta občinskih odbornikov pravično razdele. Večino naj imajo domači, da si sami gospodarijo v svojo korist, en razred pa radi

prepuste meščanom, da morejo tudi ti zadostno zstopati svoje koristi kot posestniki nekaterih vinogradov. Zato so se podali posestniki v volilni boj, v katerem so si tokrat priborili tretji razred. V drugem razredu se še tokrat niso udeležili volitev, toda upajo, da si bodo domači volilci tega razreda do prihodnjih volitev stvar dobro premislili in volili domačine. Prvi razred pa itak prepustijo meščanom. Sedaj je v občinskem odboru šest domačinov in pa trije „purgarji“. Zmaga toraj ni tako slavna, kakor jo skuša opisati „Marburgerca“. Cela volitev kaže, da se začnejo kmetje v okolici zavedati in da nočejo več ostati hlapeci meščanov, ki so dosedaj gospodarili v tej občini kakor so hoteli.

Meščani so tokrat napeli vse sile, da bi dobili zopet občinski odbor v svoje roke. Pobrli so vsa pooblastila, tudi takšna, ki so po postavi neveljavna. Volilna postava za kmečke občine pravi, da sme posestnik tedaj poslati svojega oskrbnika s pooblastilom volit, in le njega, če ne stanuje v tisti občini. In vendar je mariborski župan Schmider volil za bolanega posestnika Rudl-na. Za posestnice sme voliti z njenim pooblastilom samo njen mož, in vendar je volil za posestnico Lapp znani Asinger. S takimi sredstvi je delala meščanska stranka. In ljudje te stranke si drznejo psovati domače posestnike, ki so se hoteli otrestiti meščanskega jarma, in jim predbacivati, da delajo s hudičevimi in najnesramnejšimi sredstvi pri volitvah. Lažnjivce in obrekovalce imenuje „Marburgerca“ tiste, ki so bili z domačo stranko. Tako pišejo listi nemške stranke o kmetu, ki noče plesati kakor oni hočejo. Kamniški volilci posestniki, zapomnite si dobro, kako o vas pišejo mariborski „purgarji“! Pri prihodnjih volitvah pa vstanite kakor en mož, in vržite iz odbora nasprotnike svoje kakor tudi tiste, ki bi z njimi potegnili. Kdor ni z vami, ta je zoper vas! Čast vsem tistim, ki so neustrašeno volili svoje sosede, kmete! Dotični pa, ki so se še tokrat dali premotiti po sladkih besedah meščanov, spametujte se, ne tlačenite več purgarjem, ampak volite s svojimi sosedi. Ravno tako kakor se vi ne silite v občinski odbor mariborski, naj se tudi meščani ne silijo v vaš občinski odbor. Vsak naj gospodarji v svoji občini!

Iz Hajdina. Gotovo se Vam, gospod urednik, ne bo zdelo čudno, da smo bili Hajdinčani minule velikonočne praznike prav dobre volje. Kako pa bi se jih človek tudi ne veselil, saj smo se tako dolgo pripravljali na nje! Sicer nam je muhasti april do zadnjega vedno malo nagajal: zdaj se nam je prav toplo nasmeljal, kmalu na to pa se razjezil in nas tako srdito pogledal, da nam je kar tesno postalo pri srcu, potem pihal zopet prav neprijazno, menda same jeze in žalosti, ker že čuti svoj skorajšnji konec. Konečno pa se je pomiril, in tako smo veselo obhajali alelujo. — In ker smo vneti za vse dobro, smo se tudi držali dobre starodavne slovenske navade — šli smo v Emavs — po pisanko. Tako sem tudi jaz vzel palico v roke, in hajd, udarim jo po Gornjem Hajdinu. Veste, gospod urednik, čisto zamišljen sem bil, gotovo v same pisanke, kar me naenkrat nekaj neprijetno zbudi iz mojega sanjarjenja. Čof! sem zadel z nogo ob nekaj mehkega, in ko iznenaden pogledam kaj je, oh kaj vidim? Moji lepi, svitli črevlji — prvokrat sem jih ta dan obul — bili so pomazani z lužo; in ko hitro odskočim na drugo stran, zajdem še v večjo mlakužo. Spaka, zamrmram, kaj pa bo sedaj s pisanko, in gledam, kako bi se rešil iz zadrege; pa vse zastonj, povsod luža in blato; še voz, ki je prišel za mano, je imel veliko težavo, da se je prerinil naprej. Pa ne smete misliti, da se je to zgodilo v kakem klanecu; cesta je popolnoma na ravnem, kakor po mizi in pelje lepo sredi skozi vas; samo to slabost ima ta cesta, da se noče sama navoziti. Čisto blizu je velika jama prodeca, in treba bi bilo le nekaj odločnih mož, par krepkih rok, najboljši pa seveda dobre volje, in cesta bi lahko bila v najboljšem stanu. Le pogledajte si, možje

hajdinski, vašo cesto, pravi tir se niti ne pozna več; vsak se izogne mlakuži na drugo stran, in tako zreže lepo trato, kjer bi rastle obilno trave in sadna drevesa — seveda bi se morala tudi sama nasaditi — bi bila najlepši kras za vas. In tako uboge so ceste tukaj skoraj povsod: na Gorečji vasi, na Spodnjem Hajdinu in drugod; in vendar ni nikjer lažje imeti dobrih cest, kakor ravno na Ptujskem polju. Kdo je torej kriv, da so ceste tako slabe? Dolžnost naših občinskih mož pa je, da že vendar enkrat kaj storijo za ceste, saj bo to le vaša korist! Sicer utegne še kdo v najlepšem vremenu obtičati v blatu ali se celo pobiti, meni vsaj je vzelo vso dobro voljo, moral sem se ves klavern obrniti domov in pisanko odložiti za prihodnje leto. Kako se mi bo takrat godilo, Vam poročam, ako Bog da zdravja in Hajdinčani napravijo boljše ceste! — Eden, ki je hotel iti po pisanko.

Iz ormoškega okraja. (Slovensko uradovanje.) Pred kratkim dobil sem v roke od večih gosp. županov spisane „Črnovojniške zglasilnice.“ Čitam, čitam, a sam sebi nisem mogel verjeti. Čudil sem se, in sem mislil, da ne vidim dobro. Mogel sem si pač nataktni tiste velikanske — ameriške očali, katere imajo samo obrobke, stekla ni v njih, pa mi vendar v takih slučajih zelo dobro služijo! To so zelo izvrstne očali. Še skozi zid se vidi žnjimi, seveda le takrat, če je luknja skozi.

Obrazec bil je dvojezičen, nemški in slovenski. A, od gosp. župana je bila črnovoj. zglas. spisana seveda v blaženi nemščini! Pa še kako! Tam kjer je vpisana dežela, je bilo zapisano — „Steuermarkt.“ To sem takoj pogruntal. Po naše bi to bilo „davčni sejem.“ Tristo kosmatih medvedov, to bi že bilo nekaj za nas uboge kmete. Zdaj bomo pa vsi toto presneto dačo, ki nas tako davi, nesli na sejem. To bo vam stiska na sejmu. Prodajalcev bi že bilo veliko, ali bi pa bilo tudi kaj kupecev, pa je drugo vprašanje?

Čitam dalje. V drugi rubriki je bilo zapisano „ksont.“ To mi je pa že delalo preglavico, kaj bi to bilo! Stikal sem po vseh kotih in krajih med knjigami, ali bi se morebiti ne našel kje kaki „leksikon“, kateri bi mi to besedo razjasnil. Po dolgem premišljevanju in tehtanju sem naposled pri mizi zadremal. Sanjalo se mi je, da sem hudo zbolel, tak na vse mrtve žlake! V tej bolezni me pride nekega dne ravno dotični župan obiskat. Po kratkem pozdravu stopi k moji postelji ter mi reče: „No kolega, ali boš kmalo „ksont?“

Jo že imam, zakličem ter skočim po koncu. Pa oj nesreča, stol, na katerem sem sedel in dremal, se prekuene, in jaz sem padel kakor sem dolg in širok na tla. Sreča moja, da nisem dolg niti širok še manj pa debeluh in si torej pri padcu nisem kosti polomil. Zdaj pa naj reče kedo, da sanje niso resnične! Kar sem prej dolgo zastonj tuhtal, to so mi sanje v jednom trenutku razjasnile. „Ksont“ ta imenitna beseda bi se po slovensko rekla zdrav. Na zadnje sem še izvedel, da je ta g. župan pristaš ptujkega kljukca. No potem se pa ni čuditi!

Vzamem v roko drugo „črnovoj. zglasil.“ Pa oj čuda! Tudi ta je bila pisana v edino zveličavni nemščini! Ta je bila spisana od gosp. župana, od katerega bi se kaj drugega mislilo in pričakovalo! Ta gosp. je v Ormožu skoraj pri vseh slovenskih zastopih in odborih, in je menda starosta med župani. Starejši bi naj bili nam mlajšim za vzgled; a v tem jih nikakor ne moremo posnemati!

Dvakrat smo že imeli župani omenjenega okraja županski shod v Ormožu. Sklenili smo marsikaj koristnega. Poslali smo tudi resolucijo c. kr. okraj. glavarstvu v Ptuj gledé slovenskega uradovanja. Sedaj pa menda gg. župani čakajo, da bi je c. kr. okrajno glavarstvo opozorilo na dotični sklep, ali je morda pod kaznijo prisililo, da bi slovensko uradovali. No, kaj še! — Kateri župan noče slovensko uradovati, proč z njim; saj je povsod zadosti narodnih mož, ki naj prevzamejo to nalogo. Ni zadosti, da delamo na shodih sklepe; de-